

K: Granarselói György

Gondolatok az optimizmusról
Kodolányi Gyula társaságában

Lh

„SZERESSÜK EGYMÁST, GYEREKEK...”

Lehangoltan üldögélünk egymással szemben, poros ez a szoba. Jól látszik a délutáni fényben. Békebeli, bérházi hangulat. Most beszéltük meg éppen, hogy kiváló és tiszteletreméltó szerzőnknek nemrég a következőt vágták a fejéhez: „Minek 'irigál' maga annyit egy olyan szélsőjobb-oldali folyóiratban, mint a *Magyar Szemle*.”

Kodolányi Gyula főszerkesztő barátom a tőle megszokott módon köhécsel, és a homlokát dörzsöli, ami kezdődő fejfájásának a jele. Nézegetem elcsigázott arcát, várom a jól ismert, lemondó kézlegyintését. Ez nála erőteljes lelki folyamatokat jelez. Készülődöm a felálláshoz, jó lenne egy tükör itt a közelben, hogy megnézhessem a saját, jobboldali külsőmet, beleértve a gyorsan terjedő kopaszsgot is a fejem tetején. Végeredményben, az impresszum szerint én viszem a balhét a folyóiratnál. Jogom van mindent magamra venni. Jogom van magammal foglalkozni.

Zongorahangok áramlanak a fényben. Mintha az ujjak csókszerűen, leheletfinoman érintenék a billentyűket. A dallamra nem ismerek még rá. Szecessziós nőalak libbenésének nyomát érzékelem a levegőben, egy Rippl vagy Klimt képből lépett ki, s miközben beburkolnak a hangok, a mögötte rezgő illat miatt lecsukom a szemem.

Az efféle hangok és képek merengésre csábítják a lírai alkatú embert, sőt mélabúra. A magamfajta öregedő undokot ellenben okfejtésre. „Szabad-e manapság optimistának lenni?” – teszem fel a kérdést, még mindig lehunyt szemmel. „A válasz az, hogy igen, feltéve, hogy

nem a jövő miatt vagy optimista." Ez magyarázatot kíván. „Mit jelent akkor az, hogy igen?" Tovább magyarázok tehát magamnak. „Nem tudom, hogy mit hoz a jövő, de azt tudom, hogy minden pillanatban tehetek valami jót, amittől a dolgok kedvezően alakulhatnak. Az optimizmus a jelenre vonatkozik. A jövőbe vetett hit, hogy tudniillik úgysis jó lesz, vagy úgysis rossz, közönséges cinizmus.”

Mire visszajutok a hétköznapi világába, már lent állunk Kodolányival az Eötvös utca és az Andrássy út sarkán. Szürkület. Három gimnazista lány majdnem felöklel bennünket, úgy rohannak. „Mi van, mi van?” – motyogjuk. „Merre van a kentöki csiken?” Némán mutatunk a túloldali fények felé. Nézzük őket, amint átrohannak a forgalomban az autók között. Bámészkodunk.

„*Mondigálni, mondigálni*, ez nem valami adekvát válasz!” jelenti ki a főszerkesztő úr. Még nem értem, hogy mit akar közölni. Megütközéssel nézek rá. Mi az, hogy ő, nyelvünk egyik legelegánsabb művelője, a költő, most nem szabatosan fejezi ki magát? Ráadásul, pedig nem szokása, idegen kifejezést is kever a beszédébe.

Már távolodik az Oktogon felé. Fekete kötött sapkáját behúzta egészen a füléig. Lemondóan legyint. Nyilvánvaló, neki is másutt jártak a gondolatai az elmúlt félórában, s feltehetően még nem végzett velük. Egy-két nap múlva, ha már elmúlt a migrénje, meg fogom kérdezni, mi járt a fejében. Szerintem valami olyasmire gondolhatott, hogy mostanában a szavak összevissza ugrálnak, nincsenek a helyükön. Mindenki csak pofázik, bele a világba.

GRANASZTÓI GYÖRGY